# ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

zo 4. marca 2010 *

Vo veci C-197/08,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 14. mája 2008,

**Európska komisia,** v zastúpení: R. Lyal a W. Mölls, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

**Francúzskej republike,** v zastúpení: G. de Bergues, J.-S. Pilczer, J.-C. Gracia a B. Beaupère-Manokha, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

* Jazyk konania: francúzština.

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda druhej komory J. N. Cunha Rodrigues, vykonávajúci funkciu predsedu tretej komory, sudcovia P. Lindh, A. Rosas, U. Lõhmus a A. Arabadjiev (spravodajca),

generálna advokátka: J. Kokott,
tajomník: R. Şereş, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 18. júna 2009,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 22. októbra 2009,

vyhlásil tento

**Rozsudok**

1 Komisia Európskych spoločenstiev vo svojej žalobe navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Francúzska republika si tým, že prijala a zachovala v platnosti systém minimálnej maloobchodnej ceny cigariet určených na spotrebu vo Francúzsku, ako aj tým, že zakázala predaj tabakových výrobkov za „propagačnú cenu, ktorá je v rozpore s cieľmi verejného zdravia“, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 9 ods. 1 smernice Rady 95/59/ES z 27. novembra 1995 o iných daniach, ktoré ovplyvňujú spotrebu vyrobeného tabaku, ako je daň z obratu (Ú. v. ES L 291, s. 40; Mim. vyd. 09/001,

s. 283), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 2002/10/ES z 12. februára 2002 (Ú. v. ES L 46, s. 26; Mim. vyd. 03/035, s. 182, ďalej len „smernica 95/59“).

## Právny rámec

### *Právna úprava Spoločenstva*

2 Odôvodnenia č. 2, 3 a 7 smernice 95/59 znejú takto:

„(2) keďže cieľom zmluvy [ES] je vytvoriť hospodársku úniu so zdravou konkurenciou a vlastnosťami, ktoré sú podobné tým na domácom trhu; v oblasti tabakových výrobkov to podmieňuje, aby spotrebné dane vyrubené na tieto produkty v členských krajinách neznehodnocovali konkurenčné podmienky a neobmedzovali voľný pohyb týchto produktov v rámci spoločného trhu;

(3) keďže harmonizácia štruktúr spotrebných daní musí viesť najmä k tomu, aby konkurencia medzi kategóriami tabakových výrobkov patriacich do rovnakej skupiny nebola následkom zdanenia znehodnotená a aby došlo k otvoreniu národných trhov členských krajín;

…

(7) keďže nevyhnutné požiadavky voľnej súťaže zahŕňajú voľnú tvorbu cien všetkých skupín tabakových výrobkov“.

3 Podľa článku 2 ods. 1 tejto smernice:

„Za tabakové výrobky sa považujú:

a) cigarety;

b) cigary a cigarilos;

c) tabak na fajčenie:

— jemne rezaný tabak na vlastnoručne šúľané cigarety,

— iný tabak na fajčenie,

zodpovedajúce definíciám v článkoch 3 až 7.“

4 Článok 8 smernice 95/59 stanovuje:

„1. Cigarety vyrobené v spoločenstve a dovezené z nečlenských krajín, podliehajú v každom z členských štátov proporcionálnej spotrebnej dani, vypočítanej podľa maximálnej maloobchodnej ceny vrátane cla, ako aj špecifickej spotrebnej dani vypočítanej na základe vyrobenej jednotky.

2. Sadzba proporcionálnej spotrebnej dane a suma špecifickej spotrebnej dane musí byť rovnaká pre všetky cigarety.

…“

5 Podľa článku 9 ods. 1 tejto smernice:

„Za výrobcu sa považuje každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá má sídlo v spoločenstve, ktorá spracováva tabak na tabakové výrobky určené na maloobchodný predaj.

Výrobcovia, resp. ich zástupcovia alebo splnomocnenci v spoločenstve ako aj dovozcovia z tretích krajín, voľne stanovujú pre každý zo svojich výrobkov a pre každý členský štát, v ktorom majú byť tieto výrobky dané do obehu, minimálnu [maximálnu — *neoficiálny preklad*] maloobchodnú cenu.

Druhý odsek však nie je postavený proti presadzovaniu právnych predpisov jednotlivých štátov o dozore nad cenami alebo dodržiavaní predpísaných cien, za predpokladu, že sú zlučiteľné so zákonodarstvom spoločenstva."

6 Článok 16 tejto smernice stanovuje:

„1. Suma špecifickej spotrebnej dane z cigariet bude stanovená s ohľadom na cigarety cenovej skupiny, ktorá je po 1. januári každého roka — so začiatkom 1. januára 1978 — podľa predložených údajov najviac požadovaná.

2. Špecifická suma spotrebnej dane nesmie byť nižšia ako 5 % alebo vyššia ako 55 % celkovej sumy z celkového daňového zaťaženia, ktoré pozostáva z proporcionálnej spotrebnej dane, špecifickej spotrebnej dane a dane z obratu na tieto cigarety.

…

5. Členské štáty uplatňujú minimálnu spotrebnú daň z cigariet predaných za cenu nižšiu ako je maloobchodná predajná cena cigariet najžiadanejšej kategórie za predpokladu, že spotrebná daň neprekročí výšku spotrebnej dane cigariet najžiadanejšej kategórie."

7 Smernica Rady 92/79/EHS z 19. októbra 1992 o aproximácii daní z cigariet (Ú. v. ES L 316, s. 8; Mim. vyd. 03/013, s. 202) a smernica Rady 92/80/EHS z 19. októbra 1992 o aproximácii daní z tabakových výrobkov s výnimkou cigariet (Ú. v. ES L 316, s. 10; Mim. vyd. 03/013, s. 204), zmenené a doplnené smernicou Rady 2003/117/ES

z 5. decembra 2003 (Ú. v. EÚ L 333, s. 49; Mim. vyd. 03/041, s. 430), stanovujú minimálne sadzby a/alebo sumy celkovej dane uplatňované na cigarety a tabakové výrobky s výnimkou cigariet. Smernica 92/80 obsahuje aj určité predpisy týkajúce sa štruktúry spotrebnej dane z tabakových výrobkov s výnimkou cigariet.

8 Rozhodnutím Rady 2004/513/ES z 2. júna 2004 (Ú. v. EÚ L 213, s. 8) bol v mene Spoločenstva schválený Rámcový dohovor Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku, podpísaný v Ženeve 21. mája 2003 (ďalej len „dohovor WHO“). Článok 6 tohto dohovoru s názvom „Cenové a daňové opatrenia zmierňujúce dopyt po tabaku“ znie takto:

„1. Zmluvné strany uznávajú, že cenové a daňové opatrenia sú efektívnymi a dôležitými prostriedkami na zmiernenie konzumácie tabakových výrobkov v rôznych skupinách populácie, najmä však medzi mladistvými.

2. Bez toho, aby bolo dotknuté zvrchované právo zmluvných strán určovať a stanovovať ich daňovú politiku, každá zo zmluvných strán by mala zohľadniť svoje vnútroštátne ciele ochrany zdravia týkajúce sa regulácie tabaku a prijať alebo prípadne ponechať v platnosti opatrenia, ktoré môžu zahŕňať:

a) vykonanie daňovej politiky a prípadne cenovej politiky na tabakové výrobky tak, aby sa prispievalo k cieľom zameraným na ochranu zdravia zmierňovaním spotreby tabaku, …

…“ [*neoficiálny preklad*]

*Vnútroštátna právna úprava*

9 Code général des impôts (všeobecný daňový kódex, ďalej len „CGI“) upravuje najmä zdaňovanie tabaku vo Francúzsku. Článok 572 prvý odsek CGI bol zmenený a doplnený článkom 38 ods. II zákona č. 2004 – 806 z 9. augusta 2004 o politike verejného zdravia (JORF z 11. augusta 2004, s. 14277). Uvedený článok 572 prvý odsek v znení zmien a doplnení stanovuje:

„Maloobchodná cena každého výrobku, ktorá je stanovená za 1 000 jednotiek alebo za 1 000 gramov, je rovnaká pre celé územie a je voľne stanovená schválenými výrobcami a dodávateľmi. Uplatňuje sa po jej schválení za podmienok stanovených v dekréte Conseil d'État. Maloobchodná cena cigariet, ktorá je stanovená za 1 000 jednotiek, však nemôže byť schválená, pokiaľ je nižšia ako cena dosiahnutá uplatnením percentuálnej sadzby, ktorú stanovuje dekrét, na priemernú cenu týchto výrobkov.“

10 Podľa článku 1 dekrétu č. 2004 – 975 z 13. septembra 2004, ktorý bol prijatý na vykonanie článku 572 prvého odseku code général des impôts (JORF z 18. septembra 2004, s. 16264), „sa percentuálna sadzba uvedená v článku 572 prvom odseku [CGI] stanovuje na 95 %“.

11 Článok 572a CGI bol zmenený a doplnený článkom 30 ods. II zákona č. 2005 – 1719 z 30. decembra 2005 o rozpočte na rok 2006 (JORF z 31. decembra 2005, s. 20597). Uvedený článok 572a v znení zmien a doplnení stanovuje:

„Maloobchodnú cenu výrobkov, ktoré predávajú predajcovia uvedení v článku 568 prvom odseku, a maloobchodnú cenu výrobkov, ktoré cestujúcim dodávajú kupujúci/opätovní predávajúci definovaní v tomto článku štvrtom odseku, možno voľne určiť, avšak táto cena nemôže byť nižšia ako maloobchodná cena stanovená za 1 000 jednotiek alebo za 1 000 gramov obsiahnutá vo výnose o schválení. …“

12 Code de la santé publique (zákonník verejného zdravia, ďalej len „CSP“) obsahuje predovšetkým ustanovenia o kontrole tabaku. Článok L. 3511 – 1 CSP, zmenený a doplnený uznesením č. 2006 – 596 z 23. mája 2006 (JORF z 25. mája 2006, s. 7791), stanovuje:

„Za tabakové výrobky sa považujú výrobky, ktoré slúžia na fajčenie, šnupanie, žutie alebo cmúľanie, pokiaľ obsahujú aspoň čiastočne tabak, ako aj výrobky, ktoré slúžia na fajčenie, aj keď neobsahujú tabak, s výnimkou výrobkov určených na medicínske využitie, v zmysle tretieho odseku (2°) článku 564i [CGI].

Za zložku sa považuje akákoľvek látka alebo akákoľvek zložka okrem tabakového listu a iných prírodných alebo nespracovaných častí tabakovej rastliny, ktorá sa používa pri výrobe alebo príprave tabakového výrobku a ešte stále je prítomná v hotovom výrobku, hoci aj v zmenenej forme, vrátane papiera, filtra, atramentov a lepidiel.“

13 Článok L. 3511 – 3 prvý odsek CSP v znení platnom k 4. septembru 2006, čiže k dátumu uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku citovanom v bode 17 tohto rozsudku, teda v znení, ktoré vyplýva zo zákona č. 2004 – 806, už citovaného v bode 9 tohto rozsudku, znie takto:

„Propagácia alebo reklama, či už priama alebo nepriama, tabaku, tabakových výrobkov alebo zložiek definovaných v článku L. 3511 – 1 druhom odseku, ako aj akákoľvek bezplatná distribúcia alebo predaj tabakového výrobku za propagačnú cenu, ktorá je v rozpore s cieľmi verejného zdravia, je zakázaná.“

14 Za porušenie ustanovení o kontrole tabaku obsiahnutých v CSP hrozia trestnoprávne sankcie uvedené v článkoch L. 3512 – 1 až L. 3512 – 4 tohto zákonníka.

**Konanie pred podaním žaloby**

15 Komisia zaslala 21. marca 2005 Francúzskej republike výzvu, v ktorej uviedla, že systém minimálnej maloobchodnej ceny cigariet a zákaz stanoviť pre tabak „propagačnú cenu, ktorá je v rozpore s cieľmi verejného zdravia", ktoré zaviedla francúzska právna úprava, nie sú v súlade s článkom 9 ods. 1 smernice 95/59.

16 Vo svojej odpovedi z 29. júla 2005 Francúzska republika oznámila, že sa domnieva, že táto právna úprava je odôvodnená cieľom ochrany verejného zdravia uvedeným v článku 30 ES.

17 Komisia 28. júna 2006 vydala a 4. júla 2006 zaslala odôvodnené stanovisko, v ktorom zopakovala svoju argumentáciu, a vyzvala tento členský štát, aby si v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto odôvodneného stanoviska splnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 9 ods. 1 smernice 95/59.

18 Vzhľadom na odpovede Francúzskej republiky z 5. októbra a 22. decembra 2006 Komisia naďalej považovala situáciu za neuspokojivú, a z tohto dôvodu sa rozhodla podať predmetnú žalobu.

**O žalobe**

*Argumentácia účastníkov konania*

19 Podľa názoru Komisie je cieľom smernice 95/59 zabezpečiť zdravú hospodársku súťaž, ktorá nie narušená účinkami zdanenia, s cieľom dosiahnuť otvorenie vnútroštátnych trhov členských štátov. Článok 9 ods. 1 tejto smernice zaručuje, že stanovenie vymeriavacieho základu na výpočet spotrebnej dane podlieha rovnakým zásadám vo všetkých členských štátoch a zabraňuje, aby štátne predpisy týkajúce sa oblasti cien mohli mariť realizáciu týchto cieľov. Znenie a účel tohto ustanovenia neponecháva žiadne pochybnosti vzhľadom na skutočnosť, že zakazuje stanovenie minimálnych maloobchodných cien. Takéto stanovenie cien by totiž viedlo k stieraniu cenových rozdielov, ktoré by mohli u rôznych výrobkov existovať na základe faktorov, ktoré ovplyvňujú tvorbu cien u rôznych výrobcov. Takýto mechanizmus by teda narušil obchodné toky medzi členskými štátmi. Dovoz výrobkov, ktorých netto cena (bez daní) je nižšia než cena porovnateľných výrobkov, ktoré sa predávajú v členských štátoch stanovujúcich minimálnu cenu, by bol totiž v týchto členských štátoch utlmený.

20 Komisia uvádza, že francúzsky režim zdaňovania cigariet stanovuje minimálnu cenu vo výške 95 % priemernej ceny cigariet, pod ktorú maloobchodné ceny cigariet nemožno schváliť, pričom toto schválenie je podmienkou uplatnenia cien v obchode. Výrobcovia alebo dovozcovia teda nemôžu voľne stanoviť maximálnu maloobchodnú cenu svojich výrobkov, pretože táto maximálna cena v každom prípade nemôže byť nižšia ako stanovená minimálna cena Tento režim zdaňovania cigariet teda nie je v súlade s článkom 9 ods. 1 smernice 95/59.

21 Okrem toho sporné ustanovenia CSP priznávajú francúzskym orgánom diskrečnú právomoc zakázať maloobchodný predaj tabakových výrobkov za určenú cenu

a takisto zabraňujú výrobcom a dovozcom voľne stanoviť maximálnu maloobchodnú cenu každého svojho výrobku. Pojem „propagačná cena, ktorá je v rozpore s cieľmi verejného zdravia“ obsiahnutý v článku L. 3511 – 3 CSP nie je vo vnútroštátnej právnej úprave definovaný a ani neumožňuje, aby príslušné hospodárske subjekty jasne a jednoznačne poznali svoje práva a povinnosti, ani neumožňuje vnútroštátnym súdom zabezpečiť ich dodržiavanie. Tento pojem je teda v rozpore so zásadou právnej istoty a zásadou ochrany jednotlivcov.

22 Podľa Komisie skutočnosť, že smernica Rady 92/49/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa priameho poistenia s výnimkou životného poistenia a o zmene a doplnení smerníc 73/239/EHS a 88/357/EHS (tretia smernica o neživotnom poistení) (Ú. v. ES L 228, s. 1; Mim. vyd. 06/001, s. 346) obsahuje zásadu voľnej tvorby cien, neznamená, že rovnaká zásada, ktorá je jasne zakotvená v inom ustanovení Spoločenstva, t. j. v článku 9 ods. 1 smernice 95/59, má byť považovaná za neuplatniteľnú.

23 Komisia okrem toho dospela k záveru, že aj keď sa zákazy uložené týmto posledným ustanovením a článok 28 ES môžu prekrývať, článok 9 smernice 95/59 je autonómnym predpisom sekundárneho práva, ktorý má v kontexte tejto smernice samostatnú funkciu a jeho uplatnenie nemožno obmedziť na prípad, keď by súčasne bol porušený článok 28 ES.

24 Táto inštitúcia tvrdí, že analýza, podľa ktorej sporná francúzska právna úprava bráni voľnej tvorbe maximálnych maloobchodných cien tabakových výrobkov, nie je spochybnená článkom 9 ods. 1 tretím pododsekom smernice 95/59, ktorý zaručuje uplatnenie „predpisov jednotlivých štátov o dozore nad cenami“ a „predpisov jednotlivých štátov o… dodržiavaní predpísaných cien“.

25 Komisia tvrdí, že úvahy súvisiace s verejným zdravím uvedené v článku 30 ES nemôžu odôvodniť porušenie práva Spoločenstva konštatované vo veci samej. Zákonnosť vnútroštátnych opatrení spadajúcich do oblasti, ktorá je upravená harmonizovanou právnou úpravou na úrovni Spoločenstva, treba posúdiť z hľadiska tejto jedinej právnej úpravy, a nie z hľadiska ustanovení primárneho práva umožňujúcich zasiahnuť do základných slobôd. V každom prípade za predpokladu, že ochranu verejného zdravia možno zabezpečiť zdanením vyššej predajnej ceny tabakových výrobkov, tento cieľ možno plne dosiahnuť vhodnou daňovou politikou. Okrem toho úvahy týkajúce sa verejného zdravia zohrávali úlohu už pri vypracovaní, zmene a doplnení harmonizujúcich smerníc Spoločenstva v oblasti spotrebnej dane z tabakových výrobkov bez toho, aby bola zrušená zásada voľnej tvorby cien. Naopak systém minimálnej ceny by mohol mať nežiadúci vplyv na ochranu zdravia, lebo tým, že tento systém chráni maržu výrobcov, zabezpečuje im dodatočné príjmy, ktoré môžu byť investované s cieľom zvýšiť predaj tabakových výrobkov.

26 Navyše článok 9 ods. 1 smernice 95/59 je v súlade s dohovorom WHO. Na jednej strane cieľom tohto dohovoru nie je zaviazať zmluvné strany k tomu, aby uplatňovali minimálne ceny. Na druhej strane na rozdiel od Spoločenstva nepriznáva členským štátom právo vybrať si medzi uplatňovaním daňovej politiky a uplatňovaním cenovej politiky, pretože podľa článku 35 ods. 2 tohto dohovoru je táto otázka vnútornou záležitosťou Spoločenstva.

27 Komisia sa navyše domnieva, že tvrdenia uvedené v odporúčaní Rady 2003/54/ES z 2. decembra 2002 o prevencii fajčenia a o iniciatívach na zlepšenie kontroly tabaku [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 22, 2003, s. 31), na ktoré odkazuje Francúzska republika, nie sú záväzné a že ich v žiadnom prípade nemožno vykladať ako ustanovenia, ktoré podnecujú k porušovaniu článku 9 ods. 1 smernice 95/59. Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade zo 16. júla 2008 o štruktúre a sadzbách spotrebných

daní z cigariet a iných tabakových výrobkov [KOM(2008) 460 v konečnom znení], na ktorú sa tento členský štát takisto odvoláva, sa zameriava na zdaňovanie ako na súčasť celkovej stratégie prevencie a odrádzania od spotreby tabaku.

28 Napokon Komisia uvádza, že členské štáty môžu zachovať vysoké ceny tabakových výrobkov zvýšením úrovne zdaňovania týchto výrobkov v súlade so spôsobmi upravenými v relevantných smerniciach. Tieto smernice nestanovujú maximálnu hranicu daňového zaťaženia. Členské štáty teda vždy môžu zabezpečiť dosiahnutie želanej cenovej úrovne prostredníctvom vplyvu daní na konečnú cenu. Z ekonomického hľadiska by teda nevyhnutne bola obmedzená schopnosť výrobcov znášať straty spojené s úsilím nepremietnuť daňové zaťaženie do predajnej ceny.

29 Francúzska republika uvádza, že sporná vnútroštátna právna úprava nie je v rozpore s článkom 9 ods. 1 druhým pododsekom smernice 95/59. Tento členský štát uvádza, že toto ustanovenie neobsahuje všeobecnú zásadu, podľa ktorej výrobcovia a dovozcovia voľne stanovujú ceny. Vyzýva Súdny dvor, aby v tomto zmysle opätovne posúdil výklad, ktorý poskytol k danému ustanoveniu. Na rozdiel napr. od smernice 92/49, ktorá sa zameriava na harmonizáciu podmienok prístupu k samostatnej zárobkovej činnosti a jej výkonu, je cieľom smernice 95/59 iba harmonizovať množstvo právnych úprav členských štátov týkajúcich sa spotrebných daní. Aj keď podľa tohto členského štátu zásada voľnej tvorby cien a voľného stanovenia taríf môže súvisieť s harmonizáciou podmienok výkonu samostatnej zárobkovej činnosti, nemôže súvisieť s daňovou harmonizáciou. Navyše túto zásadu treba vykladať v spojení s voľným pohybom tovaru upraveným v článku 28 ES, ktorý sa obmedzuje na zákaz takých vnútroštátnych právnych úprav v oblasti cien, ktoré znevýhodňujú dovážané výrobky.

30 Francúzska republika sa okrem toho domnieva, že sporná vnútroštátna právna úprava v každom prípade vyplýva z výnimiek uvedených v článku 9 ods. 1 treťom pododseku smernice 95/59. Na jednej strane totiž slovné spojenie „právne predpisy jednotlivých štátov o dozore nad cenami" obsiahnuté v tomto ustanovení zahŕňa jednak všeobecnú a jednak konkrétnu vnútroštátnu právnu úpravu cien, o akú ide v prejednávanej veci. Tento členský štát teda napáda judikatúru Súdneho dvora vyplývajúcu z rozsudku z 19. októbra 2000, Komisia/Grécko (C-216/98, Zb. s. I-8921), podľa ktorej toto slovné spojenie nemožno vykladať ako ustanovenie, ktoré priznáva členským štátom inú diskrečnú právomoc než právomoc prijať všeobecné vnútroštátne právne predpisy, ktorých cieľom je brániť rastu cien. Na druhej strane podľa tej istej judikatúry slovné spojenie „právne predpisy jednotlivých štátov o … dodržiavaní predpísaných cien" znamená cenu, ktorá je po určení zo strany výrobcu alebo dovozcu a schválení verejným orgánom stanovená ako maximálna cena. Ak táto cena podľa názoru Francúzskej republiky má byť schválená verejným orgánom, tento orgán má zároveň právomoc ju zamietnuť.

31 Subsidiárne tento členský štát tvrdí, že sporná vnútroštátna právna úprava je odôvodnená cieľom ochrany verejného zdravia uvedeným v článku 30 ES. Judikatúra Súdneho dvora totiž členským štátom priznáva právo uplatniť reštriktívne vnútroštátne ustanovenia v oblasti obchodovania v rámci Spoločenstva s cieľom chrániť zdravie osôb; uvedený členský štát sa v tomto bode odvoláva na už citovaný rozsudok Komisia/Grécko. Sporná vnútroštátna právna úprava je potrebná a primeraná vo vzťahu k tomuto cieľu. Daný cieľ totiž nemožno dosiahnuť zvýšením daní, pretože zvýšenie daní sa nemusí automaticky odraziť v predajných cenách výrobcov a dovozcov, a teda nevedie nutne k zníženiu spotreby.

32 Podľa Francúzskej republiky je stanovenie minimálnej ceny vhodným prostriedkom na zachovanie vysokej úrovne cien, ako aj na prevenciu proti fajčeniu mladistvých. Uvedené vyplýva z článku 6 ods. 2 písm. a) dohovoru WHO. Téza tohto členského štátu je potvrdená takisto bodom 7 odporúčania 2003/54, ako aj bodom 3.3 ods. 1 správy

Komisie Európskemu parlamentu a Rade zo 16. júla 2008 o štruktúre a sadzbách spotrebných daní z cigariet a iných tabakových výrobkov.

*Posúdenie Súdnym dvorom*

33 Na úvod treba pripomenúť, že z odôvodnenia č. 3 smernice 95/59 vyplýva, že smernica patrí do rámca politiky harmonizácie štruktúr spotrebných daní z tabakových výrobkov a jej cieľom je zabrániť znehodnoteniu konkurencie medzi kategóriami tabakových výrobkov patriacich do rovnakej skupiny, ako aj dosiahnuť otvorenie národných trhov členských štátov.

34 Na tento účel článok 8 ods. 1 tejto smernice stanovuje, že cigarety vyrobené v Spoločenstve a dovezené z nečlenských krajín podliehajú v každom z členských štátov proporcionálnej spotrebnej dani vypočítanej podľa maximálnej maloobchodnej ceny vrátane cla, ako aj špecifickej spotrebnej dani vypočítanej na základe vyrobenej jednotky (rozsudok Komisia/Grécko, už citovaný, bod 19).

35 Navyše z odôvodnenia č. 7 smernice 95/59 vyplýva, že nevyhnutné požiadavky voľnej súťaže zahŕňajú voľnú tvorbu cien všetkých skupín tabakových výrobkov.

36 V tejto súvislosti článok 9 ods. 1 tejto smernice stanovuje, že výrobcovia, resp. ich zástupcovia alebo splnomocnenci v Spoločenstve, ako aj dovozcovia z tretích krajín

voľne stanovujú maximálnu maloobchodnú cenu každého svojho výrobku s cieľom zabezpečiť medzi nimi skutočnú hospodársku súťaž (rozsudok Komisia/Grécko, už citovaný, bod 20). Cieľom tohto ustanovenia je zabezpečiť, aby stanovenie vymeriavacieho základu na výpočet proporcionálnej spotrebnej dane tabakových výrobkov, t. j. maximálnej maloobchodnej ceny týchto výrobkov, podliehalo rovnakým pravidlám vo všetkých členských štátoch. Ako uviedla generálna advokátka v bode 40 návrhov, zároveň je jeho cieľom chrániť slobodu vyššie uvedených hospodárskych subjektov, ktorá im umožňuje skutočne profitovať z konkurenčnej výhody vyplývajúcej z prípadne nižších výrobných nákladov.

37 Stanovenie minimálnej maloobchodnej ceny verejnými orgánmi má teda za následok, že maximálna maloobchodná cena stanovená výrobcami a dovozcami v nijakom prípade nebude môcť byť nižšia ako táto záväzná minimálna cena. Právna úprava stanovujúca takúto minimálnu cenu teda môže narušiť konkurenčné vzťahy tým, že časti týchto výrobcov alebo dovozcov zabráni získať výhodu z nižších výrobných nákladov s cieľom ponuky atraktívnejších maloobchodných cien.

38 V dôsledku toho nemožno systém minimálnej maloobchodnej ceny tabakových výrobkov považovať za zlučiteľný s článkom 9 ods. 1 smernice 95/59, pokiaľ nie je upravený tak, že v každom prípade vylučuje, že bude porušená konkurenčná výhoda vyplývajúca niektorým výrobcom alebo dovozcom týchto výrobkov z nižších výrobných nákladov a že z tohto dôvodu dôjde k narušeniu hospodárskej súťaže (pozri rozsudky zo 4. marca 2010, Komisia/Rakúsko, C-198/08, Zb. s. I-1645, bod 30, a Komisia/Írsko, C-221/08, Zb. s. I-1669, bod 41).

39 Práve z hľadiska týchto zásad treba preskúmať vnútroštátnu právnu úpravu napadnutú predmetnou žalobou.

40 Sporné ustanovenia CGI v spojení s dekrétom č. 2004 – 975 ukladajú výrobcom a dovozcom minimálnu maloobchodnú cenu cigariet vo Francúzsku vo výške 95 % priemernej ceny týchto výrobkov a článok L. 3511 – 3 prvý odsek CSP zakazuje predávať akýkoľvek tabakový výrobok za „propagačnú cenu, ktorá je v rozpore s cieľmi verejného zdravia". Francúzska republika na pojednávaní spresnila, že pojem „propagačná cena, ktorá je v rozpore s cieľmi verejného zdravia" treba chápať tak, že označuje akúkoľvek cenu, ktorá je nižšia než cena stanovená podľa článku 572 prvého odseku CGI.

41 Tento režim v každom prípade neumožňuje vylúčiť, že stanovená minimálna cena poruší konkurenčnú výhodu, ktorá by niektorým výrobcom alebo dovozcom tabakových výrobkov mohla vyplývať z nižších výrobných nákladov. Naopak, ako uviedla Komisia na pojednávaní, a to bez toho, aby tento bod Francúzska republika vyvracala, takýto režim, ktorý navyše stanovuje minimálnu cenu v závislosti od priemernej ceny uplatňovanej na trhu, môže odstrániť rozdiely v cenách konkurenčných výrobkov a priblížiť tieto ceny k cene najdrahšieho výrobku. Takýto režim teda porušuje slobodu výrobcov a dovozcov stanoviť si vlastnú maximálnu maloobchodnú cenu zaručenú článkom 9 ods. 1 druhým pododsekom smernice 95/59.

42 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Francúzska republika, sporný režim minimálnej ceny teda nespadá pod výnimku uvedenú v článku 9 ods. 1 treťom odseku tejto smernice.

43 V súvislosti s týmto ustanovením treba na jednej strane pripomenúť, že výraz „dozor nad cenami" bol vykladaný ako ustanovenie, ktoré sa vzťahuje na všeobecné vnútroštátne právne úpravy, napríklad na právne úpravy určené na zabránenie zvýšeniu cien (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Grécko, už citovaný, bod 25 a citovanú

judikatúru). Na druhej strane výraz „dodržiavanie predpísaných cien“ treba v rámci systému zdaňovania tabaku chápať v tom zmysle, že sa vzťahuje na cenu, ktorá je po určení zo strany výrobcu alebo dovozcu a schválení verejným orgánom stanovená ako maximálna cena a má byť ako taká dodržiavaná na všetkých stupňoch distribučného reťazca až po predaj spotrebiteľovi; tento systém stanovenia ceny má predchádzať zásahom do integrity daňových výnosov prekročením stanovenej ceny (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Grécko, už citovaný, bod 26 a citovanú judikatúru).

44 Je nesporné, že sporná vnútroštátna právna úprava nie je zameraná ani na zabránenie zvýšeniu cien, ani na predchádzanie strate daňových výnosov na základe prekročenia maximálnej maloobchodnej ceny, ktorú voľne stanovili výrobcovia alebo dovozcovia.

45 Čo sa týka dohovoru WHO, ako uviedla generálna advokátka v bodoch 50 a 51 návrhov, tento dohovor zmluvným stranám neukladá žiadnu konkrétnu povinnosť vo vzťahu k cenovej politike týkajúcej sa tabakových výrobkov, iba opisuje možné opatrenia s ohľadom na vnútroštátne ciele zdravia, pokiaľ ide o kontrolu tabaku. Článok 6 ods. 2 tohto dohovoru iba stanovuje, že zmluvné strany prijmú alebo ponechajú v platnosti opatrenia, „ktoré môžu zahŕňať“ vykonanie daňovej politiky a „prípadne“ cenovej politiky na tabakové výrobky.

46 Zároveň pokiaľ ide o poukázanie na systémy minimálnych cien, žiadny konkrétny údaj nemožno vydedukovať ani z odporúčania 2003/54, ani zo správy Komisie Európskemu parlamentu a Rade zo 16. júla 2008 o štruktúre a sadzbách spotrebných daní z cigariet a iných tabakových výrobkov, ktoré navyše nie sú právne záväzné. Časti textov, na ktoré sa Francúzska republika odvoláva, totiž len sprostredkovávajú myšlienku, že cieľom vyšších cien tabakových výrobkov je odradiť od ich spotreby.

47 V každom prípade, ako vyplýva aj z bodu 38 tohto rozsudku, smernica 95/59 nebráni cenovej politike, pokiaľ táto politika nie je v rozpore s cieľmi tejto smernice, najmä s cieľom vylúčiť narušenie hospodárskej súťaže medzi kategóriami tabakových výrobkov patriacich do rovnakej skupiny.

48 Francúzska republika súčasne uvádza, že sporný režim minimálnej ceny je odôvodnený cieľom ochrany zdravia a života osôb uvedeným v článku 30 ES. Podľa tohto členského štátu zvýšenie daní nemôže zabezpečiť dostatočne vysoké ceny tabakových výrobkov, pretože uvedené zvýšenie by mohli výrobcovia alebo dovozcovia neutralizovať tým, že sa vzdajú časti ziskovej marže, alebo že ich budú dokonca predávať so stratou.

49 V tejto súvislosti treba uviesť, že článok 30 ES nemožno chápať v tom zmysle, že povoľuje iné opatrenia než množstevné obmedzenia dovozu a vývozu, ako aj opatrenia s rovnakým účinkom uvedené v článkoch 28 ES a 29 ES (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. februára 2002, Komisia/Francúzsko, C-302/00, Zb. s. I-2055, bod 33). Vo veci samej Komisia neuvádzala porušenie článkov 28 ES a 29 ES.

50 Nič to nemení na skutočnosti, že smernica 95/59 nebráni tomu, aby Francúzska republika sledovala cieľ kontroly tabaku, ktorý sa odráža v cieli ochrany verejného zdravia.

51 Ako je to uvedené v odôvodnení č. 7 smernice 2002/10, v poslednom akte, ktorý zmenil a doplnil smernicu 95/59/ES, ktorej článok 9 však v porovnaní s pôvodným znením zostáva nezmenený, Zmluva ES a najmä článok 152 ods. 1 prvý pododsek ES vyžaduje, aby definovanie, ako aj uskutočňovanie politiky a opatrení Spoločenstva zaručovali vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia.

52 V tom istom odôvodnení sa súčasne spresňuje, že úroveň zdanenia je dôležitým faktorom pri stanovení ceny tabakových výrobkov, ktorá naopak ovplyvňuje fajčiarske návyky spotrebiteľov. Súdny dvor už takisto rozhodol, že pokiaľ ide o tabakové výrobky, daňová právna úprava predstavuje dôležitý a efektívny nástroj boja proti konzumácii týchto výrobkov, a teda ochrany verejného zdravia (rozsudok z 5. októbra 2006, Valeško, C-140/05, Zb. s. I-10025, bod 58), a že cieľ zabezpečiť, aby ceny týchto výrobkov boli vyššie, možno vhodne dosiahnuť aj vyšším zdaňovaním týchto výrobkov, lebo zvýšenie spotrebných daní sa skôr alebo neskôr prejaví zvýšením maloobchodných cien bez toho, aby bolo zasiahnuté do slobody stanoviť ceny (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Grécko, už citovaný, bod 31).

53 Okrem toho, pokiaľ členské štáty chcú definitívne zabrániť akejkoľvek možnosti výrobcov alebo dovozcov neutralizovať, čo i len prechodne, účinky daní na maloobchodné ceny tabakových výrobkov tým, že ich predávajú so stratou, majú predovšetkým možnosť zakázať predaj tabakových výrobkov za nižšiu cenu než je suma výrobných nákladov a všetkých daní, pričom súčasne daným výrobcom a dovozcom umožnia skutočne profitovať z konkurenčnej výhody vyplývajúcej z prípadne nižších výrobných nákladov (pozri rozsudok Komisia/Rakúsko, už citovaný, bod 43, a Komisia/Írsko, už citovaný, bod 55).

54 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že žalobe podanej Komisiou je potrebné vyhovieť.

55 V dôsledku toho treba konštatovať, že Francúzska republika si tým, že prijala a zachovala v platnosti systém minimálnej maloobchodnej ceny cigariet určených na spotrebu vo Francúzsku, ako aj tým, že zakázala predaj tabakových výrobkov za „propagačnú cenu, ktorá je v rozpore s cieľmi verejného zdravia“, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 9 ods. 1 smernice 95/59.

**O trovách**

56 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Francúzsku republiku na náhradu trov konania a Francúzska republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Francúzska republika si tým, že prijala a zachovala v platnosti systém minimálnej maloobchodnej ceny cigariet určených na spotrebu vo Francúzsku, ako aj tým, že zakázala predaj tabakových výrobkov za „propagačnú cenu, ktorá je v rozpore s cieľmi verejného zdravia“, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 9 ods. 1 smernice Rady 95/59/ES z 27. novembra 1995 o iných daniach, ktoré ovplyvňujú spotrebu vyrobeného tabaku, ako je daň z obratu, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 2002/10/ES z 12. februára 2002.**

2. **Francúzska republika je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy